

N:o 20.

Ank. till Riksd. kansli den 21 februari 1899, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion angående skrivelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till bestämmelser rörande biträde af tolk åt domstol eller allmän åklagare.

Lagutskottet har till behandling fått emottaga en inom Första Kammaren af herr *Berlin* afgifven motion, n:o 16, af följande lydelse:

»Ej sällan förekommer numera, att vid domstolarne, i synnerhet i städerna, ställas under åtal utländingar, hvilka icke äro mäktiga svenska språket och hvilkas hörande inför rätten i följd deraf nödvändiggör användande af tolk. I dessa fall, likasom då tolk erfordras för döfstum persons hörande såsom tilltalad eller vittne, hafva, enär bestämmelser härom saknas, domstolarne sjelfva gått i författning om att anskaffa tolk eller hos vederbörande Konungens befallningshafvande gjort framställning om att genom dess försorg erhålla sådan. Så har till exempel Stockholms rådstufvurätt i sju fall under år 1897 och i sex fall under år 1896 hos öfverståthållareembetet gjort dylik framställning, hvarefter tolkar genom öfverståthållareembetets försorg anskaffats. I de fall, då dessa tolkar fordrat ersättning för sin inställelse vid rätten, har den tilltalade, då han genom slutligt utslag blifvit åt saken fäld, förpligtats utgifva dylik

Bih. till Riksd. Prot. 1899. 7 Saml. 11 Häft. (N:o 20).

ersättning. Då emellertid hvarje tillgång till ersättningens gäldande i allmänhet saknas hos dessa tilltalade, och, i saknad af gällande föreskrift om att för sådan händelse eller då den tilltalade icke kunnat åläggas gälda ersättning, densamma skall af allmänna medel utgå, godtgörelse icke lär kunna på annat sätt beredas person, som vid domstol tienstgjort såsom tolk, än att för hvarje särskildt fall vederbörande derom hos Kongl. Maj:t gör underdånig framställning, synas bestämmelser härom vara erforderliga; och får jag i anledning häraf hemställa, att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till bestämmelser beträffande ej mindre hvad domstol eller allmän åklagare har att iakttaga för att erhålla biträde af tolk än äfven rörande ersättning åt person, som, efter derom af rätten eller af allmän åklagare gjord framställning, såsom tolk vid rätten tienstgjort.

Så vidt utskottet känner, är vår lagstiftning, fränsetd några specialföreskrifter rörande de nordligare delarne af riket, i saknad af uttryckliga bestämmelser om sättet och villkoren för erhållande af tolk såsom biträde åt domstol eller allmän åklagare, liksom ock angående formen för utbekommande af skälig ersättning åt den såsom tolk anlidade. Då så är fallet och särskildt ersättningsfrågan är egnad att framkalla praktiska olägenheter och svårigheter, anser utskottet, i likhet med motionären, föreskrifter i ämnet vara af behovet påkallade.

Det kunde visserligen ifrågasättas, att för tolks anlidade i vissa brottmål lagen angående ersättning af allmänna medel till vittnen i brottmål den 4 juni 1886, i hvad densamma innehåller om ersättning åt personer, som af åklagare åberopats eller enligt domstols förordnande inkallats för att upplysningsvis höras, skulle vara för ifrågavarande fall tillämplig; men häremot möter först och främst den omständigheten, att tolks anlidade näppeligen kan hänföras till sådant hörande upplysningsvis, hvarom i berörda lag förmäles. Det torde nemligen, enligt utskottets tanke, få antagas, att de upplysningar, som, enligt hvad nämnda lag förutsätter, åklagaren eller domstolen är berättigad infordra, skola afse den sakliga innebörden af det mål, som föreligger, och ej, såsom i fråga om tolks anlidade, hafva till syfte att fylla den bristande kompetensen

hos domstolen eller åklagaren att uppfatta hvad den tilltalade har att anföra.

Den ersättning, som enligt berörda lag utgår, är för öfrigt så ringa, att den ej kan anses motsvara värdet af den tjänst, som för domstolen eller åklagaren tages i anspråk.

På grund af det ofvan sagda och under åberopande i öfrigt af hvad motionären till stöd för sin framställning anfört, får utskottet hemställa,

att Riksdagen, med anledning af herr Berlins ifrågasvarande motion, ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till bestämmelser beträffande ej mindre hvad domstol eller allmän åklagare har att iakttaga för att erhålla biträde af tolk än äfven rörande ersättning åt person, som, efter derom af rätten eller af allmän åklagare gjord framställning, såsom tolk vid rätten tjänstgjort.

Stockholm den 21 februari 1899.

På lagutskottets vägnar:

K. S. HUSBERG.
